

GRCKA I SRPSKA PROSVETA

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649294084

Grčka i srpska prosveta by Vladan Djordjevic

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

VLADAN DJORDJEVIC

**GRCKA I SRPSKA
PROSVETA**

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

ГРЧКА И СРПСКА ПРОСВЕТА

НАПИСАО

Др. ВЛАДАН ЂОРЂЕВИЋ.

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРНИ КРАЉЕВНЕ СРЕПЈЕ

1896

LA
981
.7
D6

ГДЕ ЈЕ ШТО

	СТРАНА
Пристап	1
I Византија и стара српска држава. Ромејска и Србуљска писменост и просвета	10
II Од пропасти византијске и старе српске државе до Кораца и Доситеја	73
III Корац и Доситеј	127

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is essential for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent and reliable data collection processes to support informed decision-making.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in modern data management. It discusses how advanced software solutions can streamline data collection, storage, and analysis, thereby improving efficiency and accuracy.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data security and privacy. It stresses the importance of implementing robust security measures to protect sensitive information from unauthorized access and breaches.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It reiterates the importance of a data-driven approach and encourages the organization to continue investing in data management capabilities to stay competitive in the market.

ПРИСТУП

Самостално обрађивање и унапређивање наука и уметности могућно је само у оном народу, у коме је, више или мање, свршена борба за народни опстанак, у коме су престале политичке тразвице око унутрашњег уређења државног, у коме се већ постигао толики привредни напредак, да има већ релативног благостања. Тек пошто се испуне ти најпречи услови за народну политичку самосталност и за правилно развијање државнога живота, јављају се потребе вишега реда: књижевност, наука и уметности, а с тим новим потребама јављају се и озбиљни радници на тим новим пољима. У тој периоди народнога развитка научници и уметници не само могу да живе од свога рада него, с растењем народног богатства, јавља се и могућност да поједини људи посвете цео свој живот научним истраживањима и неговању разних уметности, и то рад њих самих, без икаквог обзира на свој насупни хлеб. То је поступни, правилни, здрав развитак, којим народи долазе до вишег умног и душевног живота. Али од тога правила, као и од свакога, има изузетака, који га само потврђују.

Има народа који мисле да, крајњим напрезањем свију својих снага, могу прескочити многе етапе

поступнога културног развијања. Има их и таквих које спољни врло моћни фактори приморавају да из патријархалног стања, на један мах ускоче у облике државнога и друштвеног живота, који су обично резултат тек лаганог вековног развијања.

У таквим народима, у којима се све пренагљено ради, људи, који би, по својој спреми и по својим наклоностима, могли временом постати озбиљни научници и одлични уметници, морају у својој личној и народној борби за опстанак, да напусте своју струку, од које не могу ни живети, па да раде послове, који су држави и народу потребнији, и које они морају, на самом раду, тек да уче, јер се нису за њих spremали. Ако који од њих, у овом принудном сваштарству, покушава да се, макар и узгред, бави својом науком или уметношћу, он се мора задовољити улогом компилатора у науци, улогом дилетанта у уметности.

Под таквим околностима већи део научног рада своди се на превођење и компилирање школских књига. Лепа књижевност, уместо да ниче из душе и живота народног и да васпитава укус читалачке публике, живи од превода из туђих књижевности, робујући често врло поквареном али модерном туђем укусу. Архитектура, скултура, живопис и музика постају надничарке цртања, моделирања, свирања и певања у средњим школама. Драмска књижевност и позоришна уметност не живе, него вегетују од државне субвенције и надувених патриотских а често и шовинистичких фраза.

Колико је све то неумитно условљено самим политичким, привредним и друштвеним одношајима дотичнога народа, који се налази у томе тешком прелазном стању, доказује овај пример.

Десило се, да је један од тих народа, који су хтели, или су морали, да за десетине година прејуре све оне ступње развитка, за које су други срећнији народи имали читаве векове на расположењу — да је тај народ имао у туђини, у другим државама и народима, релативно много својих синова веома богатих, не само материјалним благом, него веома богатих и најузвишенијим родољубљем. Ти богаташи у најменшем смислу те речи, жудећи да своју отаџбину што скорије подигну на онај степен културе, који налажаху у земљама, у којима су они стекли своје материјално и морално богатство, помислили су, у заносу и одушевљењу свога родољубља, да се може форсирати природни ток народног развића. Они су својим милионима, као каквом магионичком палицом, створили и поклонили својој драгој отаџбини универзитете, политехнике, велике вивлиотике, сјајне палате: за науке и уметности, за просветне и хуманитарне установе.

Шта је био резултат тога јединственога родољубља, те беспримерно великодушне иницијативе и тога пожртвовања појединаца?

Поклоњени, а не властитим унутрашњим развитком и потребом створени, универзитет, избацивао је по свима струкама стотинама и хиљадама доктора и магистара *више*, него што је држави требало, стварао је један врло образован али с тога врло опасан умни пролетаријат, који, не могући зарађивати себи хлеба оним што је учио, морао се бацити на унутрашњу политичку партизанску борбу, да би живео — од државног буџета. Услед тога, у тој држави од два милиона становника, има данас десет хиљада чиновничких везања а тридесет хиљада чи-